

NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATION NOVEMBER 2022

SESOTHO PUO YA LAPENG: PAMPIRI YA II SESOTHO HOME LANGUAGE: PAPER II

Nako: Dihora tse 3 Matshwao: 100

BALA DITAELO TSE LATELANG KA TLHOKO

- 1. Pampiri ena e na le magephe a 4. Etsa bonnete ba hore a felletse.
- 2. Etsa bonnete ba hore o kgetha dipotso ka nepo.
- 3. Pampiri ena e arotswe dikarolo tse pedi, Karolo ya A le Karolo ya B.
- 4. Araba dipotso tse NNE feela.
 - KAROLONG YA A, bahlahlobuwa bohle ba tlameha ho araba POTSO YA 1 ebe ba kgetha E LE NNGWE pakeng tsa POTSO YA 2 le POTSO YA 3.
 - KAROLONG YA B, bahlahlobuwa ba araba potso TSE PEDI FEELA. POTSO
 YA 4 e lokela ho arajwa ke bohle, ebe ho kgethwa potso E LE NNGWE pakeng
 tsa POTSO YA 5 le POTSO YA 6.
- 5. Qala potso e nngwe le e nngwe leqepheng le letjha.
- 6. Ho bohlokwa ho ngola ka mongolo o makgethe o balehang.

IEB Copyright © 2022 PHETLA

KAROLO YA A TSHWANTSHISO/TERAMA

POTSO YA 1 SEYALEMOYA – R. H. Moeketsi

POTSO ENA E TLAMEHA HO ARAJWA KE BOHLE.

HA LE THAKGISWE - M. Leduma

Sehlooho le ho nyalana ha diketsahalo tse bopang tshwantshiso ke taba ya bohlokwa kahong ya sengolwa. Nyalano ena e lokela ho bontsha momahano ya mohopolo, ho bopa mookotaba o phethahetseng.

Na mongodi o kgonne ho bopa mookotaba o phethahetseng tshwantshisong ena? Tshehetsa ntlhakemo ya hao ka diketsahalo tsa tshwantshiso.

Moqoqo wa hao e be wa bolelele ba mantswe a **400–450**.

[30]

LE

KGETHA, mme o arabe potso E LE NNGWE FEELA ho TSE PEDI tse latelang:

POTSO YA 2 HODIMO LE TLASE – Moroesi Sefuthi

Tikoloho le nako di na le seabo se seholo ho bopeng semelo sa sebapadi pading. Sekaseka kamoo tikoloho le nako di bileng le seabo popong ya semelo sa Mofokeng, le kamoo di ntshetsang pale pele kateng pading ena.

Moqoqo wa hao e be wa bolelele ba mantswe a **600**.

[30]

KAPA

POTSO YA 3 HAESO MAFOTHOLENG - C. J. Teleki

"E ho jwalo malome. Ha e le hantlentle ke kula moyeng, pelong le maikutlong. Lefu lena esale le qala mohlang le neng le amohela Morwesi lapeng lena ...

Ke ile ka boela ka ithetsa ka kgopolo ya hore ke tla kgona ho mo kenya lekweteng. Empa o ile a nketsetsa dinthontho tseo nke keng ka di bolela ka ha di a swabisa."

Sesotho se re: 'Ngwana mahana ho jwetswa o bonwa ka dikgapa.' Ntsha maikutlo a hao ka maele ana o tsepamisitse maikutlo a hao ho diketso tsa Molefi le ho se mamele dikeletso ha hae mabapi le Morwesi.

Mogogo wa hao e be bolelele ba mantswe a **600**.

[30]

60 matshwao

KAROLO YA B DITEMA TSA KGOKAHANO

- Araba dipotso tse PEDI FEELA karolong ena.
- POTSO YA 4 e lokela ho arajwa ke bohle.
- Kgetha potso E LE NNGWE feela pakeng tsa POTSO YA 5 le POTSO YA 6.
- Bolelele ba tema ka nngwe e be mantswe a **250–300**.
- Hopola ho etsa moralo temeng e nngwe le e nngwe, mme o be o boele o lekole tema ya hao botjha ho hlaola diphoso.

POTSO YA 4

POTSO ENA E ARAJWA KE BOHLE.

[Se qotsitswe ho tswa ho <google.co.za/research?>]

Hangata ha re bala masedinyana matsatsing ana re sisimoha maikutlo ke ditaba tse mpe tseo re di balang. Re utlwiswa bohloko haholo ke dipolao tsa baithuti le matitjhere dikolong. Baahi ba naha ena ba lokela ho kopana hore ba tle ba fumane tharollo ya qaka ena. Sesotho se re 'ntjapedi ha e hlolwe ke sebata', mmuso le setjhaba se lokela ho tshwarana ka matsoho ho lwantsha kgodumodumo ena.

O tshwenngwa ke maemo ana, mme o lakatsa ho phehisa ka ho hlahisa keletso e itseng. Ngola **lengolo le yang koranteng** e balwang tikolohong ya motse wa heno mme o hlahise maikutlo a hao mabapi le qaka ena, o be o nehelane ka tharollo ya yona.

[20]

LE

IEB Copyright © 2022 PHETLA

POTSO YA 5 LE POTSO YA 6 E MABAPI LE SETSHWANTSHO SE KA TLASE.

Kgetha, mme o arabe POTSO YA 5 KAPA POTSO YA 6.

POTSO YA 5

Ho na le tamene pela sekolo sa hao, baithuti le a mang a matitjhere ba atisa ho ya moo ha sekolo se etswa. O modulasetulo wa kemedi ya baithuti mme o memme batswadi ho tla kopanong. Etsa **puo** moo o lemosang batswadi le matitjhere a yeng a ye tameneng eo ka ditshisinyo tsa sepolesa le setjhaba ka tamene eo.

[20]

KAPA

POTSO YA 6

O moqolotsi wa koranta ya Manti mme o hlophisa ditaba tse etsahalang motseng wa heno wa Malwaleng. Ngola **atekele** ka ditamene tse pela dikolo le mathata ao dikolo di kopanang le ona ka baka la ditamene tsena.

[20]

40 matshwao

Matshwao kaofela: 100